

Sääntökirja palvelusetelipalvelujen tuottamisesta
Kuntoutuspalveluissa

SISÄLLYS

1 SOVELTAMISALA	3
2 MÄÄRITELMÄT	4
3 PALVELUSETELIJÄRJESTELMÄN OSAPUOLTEN OIKEUDELLINEN ASEMA	5
3.1 Kunta	5
3.2 Asiakas	5
3.3 Palveluntuottaja	6
4 PALVELUNTUOTTAJAN YLEISET VELVOITTEET	7
5 KUNNAN VELVOITTEET	8
6 MUUT OHJEET JA MÄÄRÄYKSET	9
6.1 Laadun hallinta	9
6.2 Asiakas- ja potilasasiakirjat ja salassapito	9
7 SÄHKÖINEN PALVELUSETELIJÄRJESTELMÄ	11
7.1 Palvelusetelijärjestelmä (palse.fi-portaali)	11
7.2 Laskutus	11
8 PALVELUSETELIN ARVO JA HINNOITTELU	12
9 VEROTUS	13
10 VALVONTA JA SÄÄNTÖKIRJAN MUUTTAMINEN	14
11 PALVELUSETELIJÄRJESTELMÄN PIIRIIN KUULUVAT ASIAKKAAT	15
11.1 Rintamaveteraanit	15
11.2 Diabeetikot	15
12 PALVELUSETELILLÄ TUOTETTAVAN PALVELUN HOITONPÄÄSYN AIKARAJA	16
12.1 Rintamaveteraanin avokuntoutus	16
12.2 Rintamaveteraanin kotona asumista tukevat palvelut	16
12.3 Diabeetikon jalkojen hoito	16
13 PALVELUN TUOTTAJAN HENKILÖKUNNAN PÄTEVYYSVAATIMUKSET	17

13.1 Rintamaveteraanin avokuntoutus	17
13.2 Rintamaveteraanin tuettu kotona kuntoutuminen	17
13.3 Rintamaveteraanin kotona asumista tukevat palvelut	17
13.4 Diabeetikon jalkojen hoito	18
14 PALVELUN SISÄLTÖVAATIMUKSET	19
14.1 Rintamaveteraanin avokuntoutus	19
14.2 Rintamaveteraanin tuettu kotona kuntoutuminen.	19
14.3 Rintamaveteraanin kotona asumista tukevat palvelut	20
14.3.1 Kotipalvelut ja tukipalvelut	20
14.3.2 Ateriapalvelu	20
14.3.3 Päivätoiminta	21
14.4 Diabeetikon jalkojen hoito	21

1 SOVELTAMISALA

Tätä sääntökirjaa noudatetaan Rasion ja Ruskon yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyskeskuksen järjestämän rintamaveteraanien avokuntoutuksen ja kotona asumista tukevien avopalvelujen sekä diabeetikkojen jalkojen hoidon hankinnoissa.

2 MÄÄRITELMÄT

Määritelmät tässä sääntökirjassa:

Asiakas

Asiakkaalla tarkoitetaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta ja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua potilasta.

Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan järjestämisvastuussa olevan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti.

Omavastuuosuus

Omavastuuosuudella tarkoitetaan sitä osuutta yksityisen palvelun tuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota kunnan myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi. Rintamaveteraanille ei aiheudu kustannuksia.

Palveluntuottaja

Palveluntuottajalla tarkoitetaan palvelusetelijärjestelmän puitteissa palvelua tuottavaa, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tai yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) annetussa laissa tarkoitettua palvelun tuottajaa, jonka kunta on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 4 §:n mukaisesti hyväksynyt palveluntuottajaksi.

Sähköinen Palvelusetelijärjestelmä

Palvelusetelin tuottajaksi hakeudutaan Effector Palveluseteli -järjestelmän avulla osoitteessa www.palse.fi.

3 PALVELUSETELIJÄRJESTELMÄN OSAPUOLTEN OIKEUDELLINEN ASEMA

3.1 Kunta

Kunta toimii palvelun järjestäjänä hyväksymällä palveluntuottajiksi ne yksityiset yhteisöt, jotka täyttävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 5 §:n 1 momentin 1 – 4 kohtien vaatimukset sekä kunnan asettamat muut vaatimukset ja ehdot. Kunta merkitsee hyväksymänsä yhteisöt lain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun luetteloon (sähköinen järjestelmä).

Kunta voi asettaa palveluntuottajien hyväksymiskriteeriksi sen, että palvelusetelillä tuotettava palvelu saa maksaa enintään tietyn euromäärän.

Palvelun järjestäminen palveluseteliä käyttäen ei synnytä sopimussuhdetta kunnan ja palvelun tuottajan välille eikä kunnan ja asiakkaan välille. Kunta ei muutoinkaan vastaa asiakkaan ja palveluntuottajan veloitteiden noudattamisesta toisiaan kohtaan, eikä heidän toisilleen tai kolmannelle osapuolelle aiheuttamistaan vahingoista.

Kunta valvoo palveluntuottajien toimintaa sen mukaisesti kuin tässä sääntökirjassa jäljempänä määrätään. Kunnalla on oikeus saada palveluntuottajalta palvelutuotantoonsa liittyvät tiedot ja selvitykset.

Kunta päättää alihankkijoiden hyväksymisestä. Kunta voi perustellusta syystä kieltää palveluntuottajaa käyttämästä tiettyä alihankkijaa.

Kunta päättää siitä, kuka on oikeutettu saamaan palvelusetelin kyseiseen palveluun.

Kunta voi lopettaa palvelujen järjestämisen palvelusetelillä, jolloin hyväksymispäätökset peruuntuvat siitä lukien, kun lopettamispäätös on saanut lainvoiman.

3.2 Asiakas

Asiakkaan asema suhteessa kuntaan määräytyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 6 §:n lain mukaisesti.

Asiakkaalla, joka täyttää palvelusetelin myöntämisedellytykset, on oikeus palvelusetelin saamiseen. Palvelusetelin myöntämistä varten asiakas on velvollinen antamaan kunnalle tarvittavat tiedot.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunta järjestää hänelle palvelun muulla tavoin.

Asiakkaalla on oikeus valita palveluntuottaja kunnan hyväksymien palveluntuottajien luettelosta.

Asiakas on oikeutettu käyttämään palveluseteliä vain kunnan hyväksymän palveluntuottajan tuottamien tämän sääntökirjan kohdassa tarkoitettujen palvelujen maksamiseen. Täten palveluseteliä ei voi käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteleistä annetun lain 7 §:n 4 momentissa tarkoitettujen palvelujen maksuvälineenä.

Asiakas voi antaa läheiselleen valtuuden katsoa tietojaan Effector-järjestelmästä täyttämällä puolesta asioinnin -valtakirjan ja toimittamalla sen palvelusetelin myöntäneelle viranhaltijalle.

Sopimus palvelusta syntyy silloin, kun aika palveluun varataan. Sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet.

Asiakas voi saattaa sopimusta koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi siten, kuin kuluttajansuojalaissa ja kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa säädetään.

Terveysten- tai sairaanhoitoonsa tai siihen liittyvään kohteluunsa tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus terveydenhuollon toimintayksikön vastaavalle johtajalle sekä oikeus tehdä kantelu sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirastolle Valviralle.

Mikäli kunta lopettaa palvelusetelijärjestelmän, asiakkaan oikeus palvelun hankintaan jo myönnettyllä palvelusetelillä säilyy.

3.3 Palveluntuottaja

Palveluntuottaja on asiakkaaseen nähden sääntökirjan tarkoitetun palvelun osalta kuluttajansuojalain 5 §:ssä tarkoitettu elinkeinonharjoittaja. Palveluntuottajan oikeudellinen asema, määräytyy edellä mainittujen kuluttajansuojalain säännösten sekä oikeusperiaatteiden mukaisesti.

Palveluntuottaja on velvollinen tekemään asiakkaan kanssa sopimuksen palvelusta. Sopimuksen katsotaan syntyneen asiakkaan tilattua ajan palveluun.

Palveluntuottaja vastaa käyttämiensä alihankkijoiden toiminnasta.

Palveluntuottaja on velvollinen noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja ja määräyksiä siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksyy palvelusetelillä toteutettavien palvelujen tuottajaksi.

4 PALVELUNTUOTTAJAN YLEISET VELVOITTEET

Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia palveluntuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä sekä viranomaismääräyksiä ja ohjeita. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan voimassa olevaa työsopimuslainsäädäntöä ja alan työehtosopimuksia. Palveluun sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään palvelusetelilain (569/2009) 5 §:n mukaiset yleiset ehdot. Kunnalla on oikeus vaatia palveluntuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän näytön siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät.

Palveluntuottaja on merkittynä Aluehallintoviraston (Avin) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontaviraston (Valviran) ylläpitämään yksityisten sosiaali- ja terveystalvelujen antajien rekisteriin (Valveri). Sellaiset palveluntuottajat, jotka eivät harjoita ympärivuorokautista sosiaalipalvelutoimintaa tekevät toimiluvan hakemisen sijaan ilmoituksen toiminnan aloittamisesta sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palvelun tuottaja antaa ko. palveluja.

Palveluntuottajan tulee olla merkitty ennakkoperintärekisteriin.

Palveluntuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Tässä tapauksessa erityislainsäädännöllä tarkoitetaan erityisesti yksityisestä terveydenhuollosta annettua lakia (152/1990) tai yksityisistä sosiaalipalveluista annettua lakia (922/2011). Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa.

Palveluntuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vakuutukset vastuun varalta, kuten potilasvahinkolain sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaiset vakuutukset. Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palveluntuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palveluntuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Kunta ei vastaa palveluntuottajan palvelujen saajalle aiheuttamista vahingoista. Jos palvelu joudutaan uusimaan tai asiakas tarvitsee muuta palvelua palveluntuottajan virheestä johtuvasta syystä tai toimenpiteen suorittamisen virheellisyyden vuoksi, vastaa aiheutuvista kustannuksista palveluntuottaja.

Palveluntuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Samoin toimitilojen on täytettävä lain edellyttämät palveluntuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset. Liikuntarajoitteisella, esimerkiksi pyörätuolia käyttävällä asiakkaalla tulee olla esteetön pääsy palvelun tuottajan toimitiloihin.

Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse korvattava aiheutuneet kustannukset täysimääräisenä, kuitenkin enintään 50 % toimenpiteen kokonaishinnasta, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään.

Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan kunnan kussakin yksittäistapauksessa mahdollisesti asettamia muita vaatimuksia.

5 KUNNAN VELVOITTEET

Kunnan on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä ja palvelusetelin arvo. Kunnan täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksetaan hankkia.

Kunnan tulee neuvoa asiakasta palvelusetelin käytössä. Esittää tasapuolisesti kaikkien palveluntuottajien tiedot sekä vaihtoehdot palveluntuottajien palveluista asiakkaalle.

Kunta valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelun tuottajat hakemuksen perusteella. Kunnan tulee ottaa palvelun tuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta ja tehtävä päätös palvelun tuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa. Kunnan tulee peruuttaa palvelujen tuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelujen tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

Kunnan puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla työ-, toimeksianto- tai virkasuhteessa palvelusetelipalveluita tuottavalla palvelun tuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palvelun tuottajassa tai palvelun tuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä.

6 MUUT OHJEET JA MÄÄRÄYKSET

6.1 Laadun hallinta

Palveluntuottajan palvelun tulee olla sisällöltään ja laadultaan vähintään tämän sääntökirjan mukainen. Palvelun on vastattava vähintään sitä tasoa, jota vastaavalta kunnalliselta toiminnalta edellytetään.

Kunta valvoo hyväksymiensä palveluntuottajien palvelun laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Kunta valvoo, että palveluntuottajat täyttävät toiminnalle sääntökirjan yleisessä ja palvelukohtaisessa osiossa asetetut vaatimukset.

Palveluntuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyys on hyvä. Kertaluontoisissa tai määrätyn ajan kestävässä hoitopalveluissa palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan asiakkaan hoitopalautteen kunnalle palvelukuvauksen mukaisesti. Mikäli hoitopalautetta edellytetään, se tulee olla kunnan käytettävissä ennen kuin lasku maksetaan.

Palveluntuottajan tulee huolehtia tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta sekä hoitopalvelujen osalta potilasturvallisuudesta. Kuntaa tulee informoida asiakkaiden ja potilaiden tekemistä reklamaatioista ja korvausvaatimuksista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä. Palveluntuottajan tulee raportoida kunnalle palvelusetelillä tuotettua hoitoa koskevista julkisoikeudellisista valituksista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuista.

Palveluntuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Ylisañoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei pidä luoda tarpeetonta sosiaali- tai terveydenhuoltopalvelujen kysyntää.

6.2 Asiakas- ja potilasasiakirjat ja salassapito

Palvelusetelillä palveluja tuottavia palveluntuottajia sitovat samat salassapitosäännöt kuin kaupungin palveluksessa olevia työntekijöitä. Palveluntuottaja laatii palvelusetelijärjestelmässä potilas- ja asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palveluntuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palveluntuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin henkilötietolaissa (523/1999) ja laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (159/2007) sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään. Palveluntuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999). Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (1227/2010).

Asiakas- ja potilasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja. Vaikka palveluntuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa kunta rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina kunnan omaan asiakas- tai potilasrekisteriin. Palveluntuottajan ja kunnan tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen potilaan ja asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen hoitonsa tai huoltonsa kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon tulee hoitoa ja huoltoa koskevat ratkaisut perustaa.

Terveysthuollon ammattihenkilöllä on lakiin perustuva velvollisuus säilyttää potilasasiakirjoja. Palveluntuottaja on velvollinen säilyttämään kunnalle toimitettujen asiakirjojen kopioita saman säilytysajan kuin mikä kunnalle on lainsäädännössä määritelty koskien asiakirjojen säilyttämistä. Sama koskee käyttölokiteidostoja.

Asiakas voi esittää tarkastuspyynnön tai virheen oikaisupyynnön rekisterinpitäjälle eli kunnalle tai, jos palveluntuottajan ja kunnan välillä on erikseen sovittu, suoraan palveluntuottajalle. Kunta on kuitenkin viime kädessä se, joka ratkaisee tarkastus- ja oikaisupyynnön. Koska kyse on viranomaisasiakirjoista, tiedon luovutuksesta päättää aina kunta rekisterinpitäjänä.

7 SÄHKÖINEN PALVELUSETELIJÄRJESTELMÄ

7.1 Palvelusetelijärjestelmä (palse.fi-portaali)

Palveluntuottajalla tulee olla internet-yhteydellä varustettu tietokone tai muu päätelaite käytössään. Palveluseteliä hallinnoidaan palse.fi-portaalin kautta. Palse.fi-portaalin käyttöohjeet löytyvät osoitteesta www.palse.fi. Palveluntuottajaksi voi hakeutua jatkuvasti ilman määräaikaa.

Palveluntuottaja rekisteröityy järjestelmään (ohje: palse.fi sivuilla). Rekisteröidyttyään järjestelmään palveluntuottaja hakeutuu haluamansa palvelusetelin palveluntuottajaksi ja sitoutuu tämän sääntökirjan velvoitteisiin. Päätökset palveluntuottajaksi hyväksymisestä tekee Kuntoutuspalvelujen tulosyksikön johtaja, jonka jälkeen palveluntuottaja on palveluntuottajarekisterissä.

Hyväksytty palveluntuottaja ylläpitää järjestelmässä omia tietojaan, tarkistaa asiakkaan saldotilanteen ja kirjaa palvelutapahtumat. Palvelutapahtumat tulee kirjata seitsemän päivän kuluessa palvelun antamisesta, jotta asiakkaan saldo pysyy ajan tasalla.

Asiakkaat voivat vertailla palveluntuottajia palse.fi-portaalissa. Asiakas valitsee itse palveluntuottajan ja tarvittaessa palveluohjaaja/ terveydenhuollon ammattilainen auttaa valinnassa.

Palveluntuottajan tulee pyytää asiakkaalta *palvelusetelin numero ja tuottajan varmenne*, joka on palvelusetelissä. Niiden avulla palveluntuottaja voi tarkistaa asiakasta koskevat palvelusetelitiedot. Mikäli palveluntuottaja sopii asiakkaan kanssa palvelusta ilman, että asiakkaan oikeus palveluun on tarkistettu ja palvelutapahtuman jälkeen käy ilmi, että oikeutta ei ollut olemassa, niin kunta ei korvaa palveluntuottajalle aiheutuneita kustannuksia.

7.2 Laskutus

Laskutus tapahtuu palveluseteliportaalin käyttöohjeen mukaisesti palveluntuottajan omalla laskutusjärjestelmällä. Kunta ei maksa erillistä toimisto-, varaus-, materiaali- tai laskutuslisää. Edellisen vuoden diabeetikkojen jalkojenhoidon laskutus tulee tehdä tammikuun puoleen väliin mennessä.

Kaikissa laskuissa tulee olla palse.fi -portaalissa muodostettu tilaajan laskuviite.

Sähköiset verkkolaskut:

Raision kaupunki

y-tunnus 0204428-5

verkkolaskuosoite (ovt-tunnus) RAISION KAUPUNKI 00370204428501

operaattori CGI Oy

operaattorin välittäjä-tunnus 003703575029

Mikäli laskua ei ole mahdollista toimittaa verkkolaskuna, voitte lähettää sen meille sähköpostitse osoitteeseen laskut@raisio.fi. Lasku tulee lähettää aina pdf- muotoisena kuvatiedostona.

8 PALVELUSETELIN ARVO JA HINNOITTELU

Palvelusetelin arvo ei ole tulosidonnainen vaan arvo määritellään niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa huomioidaan kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna. Kunta voi muuttaa palvelusetelin arvoa, palvelujen hinnoittelua (hintakatto) ja matkakorvauskäytäntöjä. Mahdollisesta muutoksesta ilmoitetaan palveluntuottajille sääntökirjan yleisen osan kohdan 10 mukaisesti. Ennen muutosta myönnettyjen palvelusetelien arvoon muutos ei vaikuta.

Palvelusetelin on katettava kustannukset kokonaan rintamaveteraaneille ilman omavastuuta. Diabeetikoilla palvelusetelin arvosta on vähennetty omavastuun osuus. Jos asiakkaan ja palveluntuottajan sopima hinta palvelusta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, kunta on velvollinen suorittamaan palvelujen tuottajalle enintään asiakkaan ja palveluntuottajan sopiman hinnan.

Asiakkaalla ei ole oikeutta saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta omavastuuosuuteen. Asiakas voi saada korvausta matkakustannuksista siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään. Veteraanien matkakustannukset korvataan Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaan. Palveluntuottajan matkakustannuksia ei korvata.

Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

Palveluntuottaja ilmoittaa tarjoamansa palvelun hinnan kaupungille määrittelemällään ja vertailukelpoisella tavalla. Hinnat ilmoitetaan palveluntuottajaksi hakeutumisvaiheessa sekä erikseen palse.fi-portaalin kautta. Palveluntuottaja sitoutuu ilmoittamiinsa enimmäishintoihin kalenterivuoden ajaksi. Mahdolliset seuraavaa vuotta koskevat uudet hinnat pyydetään toimittamaan kunnalle lokakuun loppuun mennessä **palse.fi** järjestelmän kautta ja niiden pitää olla voimassa vähintään seuraavan vuoden loppuun saakka. Hintojen tarkastamisen perusteena voivat olla henkilökustannusten ja yleisen kustannustason muutos. Kunta voi hyväksyä, hylätä hinnankorotuksen tai palauttaa hinnankorotuksen palveluntuottajalle uudelleen valmistelua varten.

9 VEROTUS

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa. Arvonlisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Terveyden ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysymyksessä on:

- valtion tai kunnan ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito taikka yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hoito; tai
- sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity.

Arvonlisäverolain 37 §:n mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuoltona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden myynnistä. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan 38 §:n mukaan valtion tai kunnan harjoittamaa sekä sosiaaliviranomaisten valvomaan muun sosiaalihuollon palvelujen tuottajan harjoittamaa toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten huollosta, lasten päivähoidosta, vanhustenhuollosta, kehitysvammaisten huollosta, muista vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta.

10 VALVONTA JA SÄÄNTÖKIRJAN MUUTTAMINEN

Kuntoutuspalvelujen tulosyksikön johtaja vastaa sääntökirjasta ja tekee päätökset palvelun tuottajista. Hulvelan Helmen palveluohjaaja toimii yhteyshenkilönä sotaveteraaneille. Veteraanikuntoutuksessa vastaavat lääkärit tekevät tarvittaessa hoitomääräykset avokuntoutuksessa. Muista veteraanien palveluista päättävät Hulvelan Helmen palveluohjaaja ja Kuntoutuspalvelujen tulosyksikön johtaja. Diabeetikoiden jalkojenhoitomääräykset tekee diabeetikkoja hoitava hoitaja tai lääkäri.

Kunnalla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen mahdollisten liitteiden sisältämiin määräyksiin. Kunta ilmoittaa muutoksista palvelun tuottajalle kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palvelun tuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti kunnalle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämistä. Mikäli kunnalle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palvelun tuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta. Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

Kunnalla on oikeus peruuttaa palvelun tuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelun tuottajan nimi hyväksytyjen palvelun tuottajien listasta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

- a) hyviä hoito- ja palvelukäytäntöjä ei noudateta;
- b) palvelun tuottaja ei noudata kunnan kirjallisesta kehotuksesta huolimatta sääntökirjan ehtoja;
- c) palvelun tuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan; tai
- d) palvelun tuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö on tuomittu syyllisenä elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa.

11 PALVELUSETELIJÄRJESTELMÄN PIIRIIN KUULUVAT ASIAKKAAT

11.1 Rintamaveteraanit

Kuntoutukseen ja kotiin vietäviin avopalveluihin oikeutetun rintamaveteraanin tulee olla Suomessa asuva vuosien 1939 – 1945 sotiin osallistunut rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen tai rintamatunnuksen omaava rintamaveteraani.

Mikäli rintamaveteraanilla on oikeus saada vahingon tai ammattitaudin perusteella kuntoutusta sotilasvammalain (404/48), liikennevakuutuslain (279/59), työtapaturma - ja ammattitautilain (486/2015) tai maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/81) taikka näitä vastaavan aikaisemman lain nojalla, hän ei voi saada enää rintamaveteraaneille tarkoitettua kuntoutusta. Kuntoutukseen hakevan mahdollisuudet saada kuntoutusta näiden lakien perusteella on selvitettävä.

Palvelutalossa asuva rintamaveteraani voi saada avokuntoutusta, mutta tehostetussa palveluasumisessa olevalla rintamaveteraanilla ei ole oikeutta kotona asumista tukeviin avopalveluihin.

11.2 Diabeetikot

Diabeetikot, joilla Käypähoitosuosituksen ja diabeteshoitajan arvion mukaan on sellainen jalkaongelma, joka edellyttää terveydenhuollon ammattilaisen jalkojen hoitoa omahoidon lisäksi (riskiluokan 2 ja 3 mukaisille potilaille). Diabeetikon jalkaongelmalla tarkoitetaan tässä suosituksessa nilkan tai jalkaterän alueella olevaa haavaa tai muuta kudოსvauriota ja siihen liittyvää infektiota, joiden taustalla on neuropatia, iskemia tai molemmat. Iskemian syy on alaraajavaltimoiden arterioskleroosi, tukkiva ääreisvaltimotauti. Diabetes on sairaus, jota luonnehtii plasman kroonisesti suurentunut glukoosipitoisuus. Tautiin voi liittyä äkillisiä ja kroonisia komplikaatioita, jotka vaikuttavat oleellisesti potilaan elämänlaatuun ja ennusteeseen. (Käypä Hoito suositus)

12 PALVELUSETELILLÄ TUOTETTAVAN PALVELUN HOITONPÄÄSYN AIKARAJA

12.1 Rintamaveteraanin avokuntoutus

Terapia alkaa kuukauden kuluessa ja kiireellisissä tapauksissa viikon sisällä hoitomääräyksen vastaanottamisesta. Kiireellisyyden arvioi lähettävä taho ja se kirjataan hoitomääräykseen. Jalkojen hoitoon ensimmäinen aika 2 kk kuluessa hoitomääräyksen vastaanottamisesta ja jatko hoitosuunnitelman mukaisesti

12.2 Rintamaveteraanin kotona asumista tukevat palvelut

Palvelu järjestetään kuukauden kuluessa palvelupyynnöstä ja kiireellisissä tapauksissa viikon sisällä. Kiireellisyyden arvioi lähettävä taho.

12.3 Diabeetikon jalkojen hoito

Uusille riskiluokan 2 potilaille ensimmäinen aika 2 kk kuluessa. Uusille riskiluokan 3 potilaille ensimmäinen aika 1 kk kuluessa. Jatkohoito toteutetaan hoitosuunnitelman mukaisesti. Riskiluokan arvioi lähettävä taho. Hoitosuunnitelman tekee palvelun tuottaja.

13 PALVELUN TUOTTAJAN HENKILÖKUNNAN PÄTEVYYSVAATIMUKSET

Asiakkaalla on oikeus saada palvelua suomen kielellä.

Palveluntuottaja tarkistaa, että työntekijöiden ammattinimikkeet löytyvät rekisteristä. Palveluntuottaja huolehtii omasta ja henkilöstönsä lain edellytykset täyttävästä ja riittävästä ammattitaidosta, sen säilymisestä ja kehittämisestä sekä riittävästä täydennyskoulutuksesta.

Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palveluntuottaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla laissa julkisista hankinnoista 53 §:ssä mainittuun rikokseen tai tekoon tai sanotun lain 54 §:n mukaiseen laiminlyöntiin. Hyväksytyllä palveluntuottajalla on oikeus osoittaa palvelusta vastaava henkilö. Palveluntuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta samassa laajuudessa ja kuten omasta toiminnastaan.

13.1 Rintamaveteraanin avokuntoutus

Sosiaali- ja terveysalan fysioterapeutin tai toimintaterapeutin ammattikorkeakoulututkinnon (AMK) tai aikaisemman opistoasteen tutkinnon suorittanut henkilö. Jalkaterapeutti (AMK) tai rekisteröity jalkojenhoitaja tai jalkojenhoidon ammattitutkinnon suorittanut henkilö.

13.2 Rintamaveteraanin tuettu kotona kuntoutuminen

Kotona tapahtuvasta kuntoutuksesta vastaa työpari, jonka muodostaa kuntoutuksen tukihenkilö ja fysioterapeutti tai toimintaterapeutti. Fysioterapeutti tai toimintaterapeutti toimii työparissa kuntoutuksen asiantuntijana. Hän suunnittelee kotikuntoutuksen sisällön yhdessä asiakkaan kanssa tavoitteita ja tarpeita vastaaviksi, antaa ohjauksen tukihenkilölle (liikunnalliset harjoitteet, yksilölliset ohjeet ja ergonomia) ja varmistaa kotikuntoutuksen laadun. Kotikuntoutusta toteuttaa tukihenkilö, joka on suorittanut sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon - lähihoitajan, kuntohoitajan tai vastaavan tutkinnon. Tukihenkilö toimii fysioterapeutin tai toimintaterapeutin ohjauksessa koko kotikuntoutuksen ajan. Tukihenkilöllä on mahdollisuus konsultoida kunnan henkilöstöä.

13.3 Rintamaveteraanin kotona asumista tukevat palvelut

Palvelujen tuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa.

Perustamisluvan myöntää toimivaltainen aluehallintovirasto (AVI) tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira. Luvan saanut palvelujen tuottaja rekisteröidään yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen antajien Ysteri-rekisteriin, jota AVIt ylläpitävät yhdessä Valviran

kanssa. Sellaiset palveluntuottajat, jotka eivät harjoita ympärivuorokautista sosiaalipalvelutoimintaa tekevät toimiluvan hakemisen sijaan ilmoituksen toiminnan aloittamisesta sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palvelun tuottaja antaa ko. palveluja.

13.4 Diabeetikon jalkojen hoito

Jalkaterapeutti (AMK) tai rekisteröity jalkojenhoitaja tai jalkojenhoidon ammattitutkinnon suorittanut henkilö. Koulutukseen on sisällynyt lisäkoulutus diabeetikon jalkojen hoitoon.

14 PALVELUN SISÄLTÖVAATIMUKSET

14.1 Rintamaveteraanin avokuntoutus

Kuntoutuksen tarkoituksena on rintamaveteraanin toimintakyvyn edistäminen ja säilyttäminen niin, että hän mahdollisimman pitkään selviytyy itsenäisesti jokapäiväisistä toiminnoistaan. Kuntoutujan toimintakyvyn edistämiseksi ja säilyttämiseksi kuntoutuksen tulee olla säännöllistä ja suunnitelmallista. Kuntoutuja saa tarvittaessa kirjalliset ohjeet omatoimisen harjoittelun tueksi. Kuntoutuksen tulee nivoutua saumattomasti osaksi muita tukipalveluja. Lähettävä taho arvioi kuntoutuksen tarpeen yksilöllisesti, tekee suunnitelman kuntoutuksen määrästä ja toteutuksesta voimassa olevan Valtiokonttorin suosituksen ja käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Palvelun tuottaja toimittaa kirjallisen palautteen toteutuneesta kuntoutuksesta viimeistään kuukauden kuluttua hoitosuhteen päättymisestä lähettävälle taholle. Tarvittaessa palaute tulee toimittaa aikaisemmin.

Yksilölliseen tarpeeseen perustuvat terapiat kuten fysioterapia, toimintaterapia, jalkojen hoito tai muu terapia tai psykososiaalinen tuki. Kuntoutus voidaan toteuttaa myös ryhmäkuntoutuksena. Avokuntoutus on mahdollista toteuttaa myös rintamaveteraanin kotona (kotikuntoutus), jos se on hänen terveydentilansa vuoksi tarpeen. Kotikuntoutuksella tarkoitetaan kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa, kuten palvelutalossa annettavaa avokuntoutusta. Kotikuntoutuksen matka-aikaa ei lueta hoitoaikaan eikä matkakustannuksia korvata palvelun tuottajalle. Kuntoutus perustuu palvelun tuottajan tekemään kokonaisvaltaisen toimintakyvyn arviointiin ja sen perusteella asiakkaan kanssa yhdessä laadittavaan kirjalliseen kuntoutumisen suunnitelmaan. Arvioinnin ja suunnitelman tekee palvelun tuottaja yleisesti hyväksytyjen ja käytössä olevien toimintakyvyn mittarien avulla esim. TOIMIA tietokannan mittareilla.

14.2 Rintamaveteraanin tuettu kotona kuntoutuminen.

Tuettu kotona kuntoutuminen on avokuntoutusta, joka toteutetaan rintamaveteraanin kotona Valtionkonttorin tuetun kotona kuntoutumisen mallin mukaisesti. Tavoitteena on tukea asiakkaan kotona selviytymistä kaikilla toimintakyvyn osa-alueilla ja siten ennaltaehkäistä toimintakyvyn laskua ja pienentää laitoshoitoon joutumisen riskiä. Kuntoutus perustuu kotona tapahtuvaan kokonaisvaltaisen toimintakyvyn arviointiin ja sen perusteella asiakkaan kanssa yhdessä laadittavaan kotikuntoutumissuunnitelmaan, jotka tekee palvelun tuottaja. Kotona selviytymisen arvioinnin avulla kartoitetaan asiakkaan terveydentila, selviytyminen päivittäisistä toiminnoista, fyysinen toimintakyky, mieliala, muistitoiminnot, sosiaalinen osallistuminen ja verkosto, käytössä olevat palvelut, liikkumisen apuvälineet, asunnon muutostöiden tarve, asuinympäristö liikkumisen kannalta sekä kaatumisriski.

Tuettu kotona kuntoutuminen eroaa kotikuntoutuksesta siinä, että tuettu kotona kuntoutuminen *ei sisällä yksilöhoitoja*, vaan perustuu palvelun tuottajan tukihenkilön ja kuntoutujan yhdessä tekemiseen. Kotona voidaan esimerkiksi yhdessä pelata, tehdä puutarhatöitä, leipoa tai laittaa ruokaa.

Tukihenkilö käy asiakkaan luona 1 – 4 kertaa kuukaudessa, kotikäynnin kestäessä 1 - 1,5 tuntia / kerta. Fysioterapeutti tai toimintaterapeutti osallistuu kotikäynneille tarvittaessa, esimerkiksi asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa tai viimeistään 12 kuukauden kuluttua kotona selviytymisen arvioinnista. Tukihenkilö huomioi asiakkaan toimintakyvyn eri osa-alueet kokonaisvaltaisesti. Fyysisen toimintakyvyn alueella tukihenkilö kannustaa ja ohjaa asiakasta harjoitteluun, joka kohdistuu lihasvoima-, tasapaino- ja kestävyysharjoitteisiin. Psykososiaalisen toimintakyvyn alueella keskitytään vuorovaikutukseen ja mielialaan, kognitiivisen toimintakyvyn

alueella vastaavasti mm. muistitoimintoihin. Tukihenkilön tehtäviin kuuluu myös asiakkaan terveydentilan seuraaminen ja tiedon välittäminen tarvittaessa esimerkiksi omaiselle, kotihoidolle tai omalle lääkärille sekä asiakkaan ohjaaminen tämän tarvitsemiin palveluihin. Tukihenkilö toimii toimintakykyä tukevalla työotteella. Olennaista tuetussa kotona kuntoutumisessa on, että asiakas on itse aktiivinen toimija. Tukihenkilön tehtävänä on ohjata, kannustaa ja tukea, ei tehdä asioista asiakkaan puolesta.

Fysioterapeutti tai toimintaterapeutti tekee tarvittaessa yhdessä tukihenkilön kanssa uuden kotona selviytymisen arvioinnin ja päivittää kotikuntoutumissuunnitelman, jos asiakkaan toimintakyvyssä on tapahtunut muutoksia tai ennen mahdollista laituskuntoutusjaksoa. Kotona selviytymisen arviointi tehdään uudelleen kuitenkin viimeistään 12 kuukauden kuluttua tuetun kotona kuntoutumisen alkamisesta. Tällöin arvioidaan kuntoutumisen vaikutuksia ja tehdään mahdollisesti suositus tuetun kotona kuntoutumisen jatkumisesta.

Fysioterapeutti tai toimintaterapeutti kirjaa kotona selviytymisen arvioinnin ja kotikuntoutumissuunnitelman asiakaskirjoihin. Tukihenkilö kirjaa jokaisen kotikäynnin sisällön ja asiakkaan toimintakyvyssä tapahtuneet muutokset asiakaskirjoihin.

14.3 Rintamaveteraanin kotona asumista tukevat palvelut

Tavoitteena on tukea monipuolisesti veteraanin kotona selviytymistä ja tuottaa lisäpalveluja jo voimassa olevien kunnallisten palvelujen lisäksi. Kuntoutujan toimintakyvyn edistämiseksi ja säilyttämiseksi palvelun tulee olla säännöllistä ja suunnitelmallista. Palvelun tulee nivoutua saumattomasti osaksi muita tukipalveluja. Lähettävä taho arvioi palvelun tarpeen yksilöllisesti, tekee suunnitelman palvelun määrästä ja toteutuksesta voimassa olevan Valtiokonttorin suosituksen ja käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

14.3.1 Kotipalvelut ja tukipalvelut

Kotipalvelulla tarkoitetaan mm. asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Tukipalveluina annetaan ateria-, vaatehuolto- ja siivouspalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja. Tukipalveluna voidaan korvata myös esimerkiksi polttopuiden pilkontaa, lumen aurausta ja nurmikon leikkausta. Näiden palvelujen tulee kohdistua rintamaveteraanin vakituisen asuntoon tai sen pihapiiriin.

14.3.2 Ateriapalvelu

Ateriapalvelu voidaan järjestää kunnan omana toimintana. Ateriapalvelu ei sisällä mahdollisuutta ostaa kunnan laskuun ruokatarvikkeita kaupasta ja valmistaa niistä itse tai jonkun muun toimesta aterioita kotona.

14.3.3 Päivätoiminta

Päivätoimintaan sisältyy erilaista viriketoimintaa, kahvit, ruokailut ja kuljetukset kodista päiväkeskukseen ja takaisin. Mikäli rintamaveteraani tarvitsee saattajaa, niin saattajan matkakulut voidaan korvata.

14.4 Diabeetikon jalkojen hoito

Diabeetikkojen jalkojen hoitoon sisältyy: jalkojen puhdistus desinfioivalla aineella, kynsien hoito (kynsien leikkaus ja hionta, paksuuntuneiden kynsien ohentaminen, sienikynnen ja sisään kasvaneen kynnen hoito), ihomuutosten hoito, tarvittaessa haavahoito, jalkojen rasvaus, jalkojen verenkierron tutkimus, jalkojen tunnon tutkimus sekä jalkojen omahoidon ohjaus.

Lähettävä taho tekee suunnitelman hoidon määrästä ja toteutuksesta kotona tai palvelun tuottajan tiloissa voimassa olevan Käypähoitosuosituksen ja käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

Palveluntuottaja toimittaa palautteen toteutuneesta kuntoutuksesta lähettävälle taholle:

- riskiluokan 3 potilaista viimeistään kuukauden kuluttua hoidon päättymisestä
- riskiluokan 2 potilaista viimeistään kahden kuukauden kuluttua hoidon päättymisestä